

Cena egzemplarza zł 4
Pobieranie wyższej opłaty
jest nadużyciem

ILUSTROWANY

Wydanie B

Prenumerata mies. zł 90
wysyłka pod opaską zł 95

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Sekret. redakcji 19-07 (czynny cały dzień). Telefon
między miast. 36-00 (czynny cały dzień).

Piątek dnia 3 października 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-135, PKO IKP Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz, konto Nr 0086.

Nr 270

SIŁY ZJEDNOCZONEJ SŁOWIAŃSZCZYZNY

przeciwstawia się

powrotowi do nowego MONACHIUM

Wywiad premiera CYRANKIEWICZA dla dziennika czeskiego

PRAGA. (PAP) Dziennik czeski „Rude Pravo” zamieszcza wywiad udzielony przez premiera rządu polskiego Cyrankiewicza, na temat tzw. polityki monachijskiej, będącej przyczyną drugiej wojny światowej. W wywiadzie tym premier Cyrankiewicz porównuje na wstępie tendencje polityki monachijskiej z tendencjami zarysowującymi się również w obecnej polityce międzynarodowej.

ISTOTA POLITYKI MONACHIJSKIEJ 1938 R. POLEGAŁA NA:

A) próbie narzucenia polityce międzynarodowej dyktatu europejskich mocarstw kapitalistycznych;

B) próbie wyeliminowania ZSRR z polityki europejskiej;

C) próbie oparcia prozumentu konserwatywnej Francji i Anglii z hitlerowskimi Niemcami, na pozostawieniu imperializmowi niemieckiemu „wolnej ręki” w jego ekspansji na wschód;

D) na oddaniu Niemcom na „pożarcie” całej Słowiańszczyzny w nadziei, że wówczas nie będą kierowali swych planów agresji na zachód i swych apetytów ku koloniom i morzom;

E) na przerwaniu procesu odrodzenia Ligi Narodów, jako czynnika bezpieczeństwa zbiorowego, skierowanego przeciw agresji faszystowskiej, na zastąpieniu idei niepodzielnego pokoju idea „bloku zachodniego”;

F) na usankcjonowaniu agresji i kontrrewolucji powstałych reżimów reakcyjnych w Europie.

DZIŚ OBSERWUJEMY:

A) próbie dyktatu w polityce międzynarodowej sił kapitalistycznych;

B) próbie wyeliminowania i izolacji Związku Radzieckiego z polityki światowej;

C) próbie włączenia najbardziej

Następnie premier Cyrankiewicz wskazał na różnice między sytuacją obecną, a sytuacją okresu monachijskiego, podkreślając, iż hegemonia Niemiec w bloku sił kapitalistycznych nie istnieje więcej. Po tę hegemonię sięgają obecnie potentaci dolara. Sytuację ułatwia im fakt, że Europa jest zniszczona wojną i potrzebuje pomocy, jednak prestiż i potęga Związku Radzieckiego od owego czasu wzrosły niezmiernie, a równocześnie na wschodzie i południowo-wschodniej Europie zwyciężyły ruchy ludowe, które ujęły władzę twardo w swoje ręce i ugruntowały ją na przeprowadzonych reformach społecznych, przeciwstawiając się naciskowi z zewnątrz. Ponadto doświadczenia ubiegłych okresów kazały skupić się całej Słowiańszczyźnie w obronie przed agresją, a przez Europę i przez cały świat przeszła fala społecznych lub narodowo-wyzwoleńczych ruchów postępowych.

Stanowisko Polski w tej sytuacji jest jasne — oświadczył premier Cyrankiewicz — określa je polski interes narodowy. Obrona przed niemieckim rewizjonizmem i imperializmem, dążenia do dobrobytu i kultury najszerszych mas. Interes narodowy Polski nie da się oddzielić od ustroju polskiej demokracji ludowej. Interes narodowy Polski kazał jej zawsze być w obozie antymonachijskim i dlatego tak potężny był opór mas polskich przeciw polityce Becka.

Memoriał Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy

O włączenie w pracę ruchu zawodowego w Polsce dorobku b. związków zawodowych, reprezentowanych przez Stronnictwo

WARSZAWA (tel. wł.). Jak nam donoszą, Zarząd Główny Stronnictwa Pracy skierował pismem z dnia 27 września br. memoriał do Komisji Centralnej Związków Zawodowych, do partii politycznych oraz do Mini-

stra Opieki Społecznej. Memoriał podkreśla tradycje zawodowe ruchu chrześcijańsko-społecznego (Zjednoczenie Zawodowe-Polskie, Chrześcijańskie Związki Zawodowe, Polski Związek Zawodowy „Praca”), reprezentowanego dzisiaj politycznie przez Stronnictwo Pracy.

Memoriał jednak stoi na stanowisku jednolitości ruchu zawodowego, jako konieczności państwowej w obliczu rozszerzonych zadań gospodarczych i politycznych tego ruchu. Przecistawiając się światowym tendencjom rozbiłackim na polu zawodowym, memoriał podkreśla potrzebę ściślejszego włączenia w pracę ruchu zawodowego w Polsce dorobku b. związków zawodowych, reprezentowanych dziś politycznie przez Stronnictwo Pracy.

Zarząd Główny Stronnictwa Pracy wnosi w swym memoriale o wyznaczenie wspólnej konferencji dla uzgodnienia poglądów w poruszonych sprawach.

reakcyjnych i rewizjonistycznych sił niemieckich do planów międzynarodowego kapitalizmu; D) próbę pozostawienia Niemcom wolnej ręki na wschodzie; E) próbę zdyskryminowania ONZ jako czynnika bezpieczeństwa zbiorowego, próbę zastąpienia idei niepodzielnego pokoju, idea „bloku zachodniego”; F) próbę wskrzeszenia reakcyjnych sił i reżimów w całej Europie.

Zdziczyły tłum masakruje sędziego i piłkarzy

SOSNOWIEC (PAP). Niedzielny mecz piłkarski o wejście do klasy państwowej RKU (Sosnowiec) — AKS (Chorzów) zakończył się awanturami ze strony rozfanatyzowanych kibiców klubu sosnowieckiego, którzy po zakończeniu spotkania usiłowali zlinczować sędziego zawodów ob. Rutkowskiego z Krakowa oraz graczy chorzowskiego AKS-u.

Bójki i awantury trwały od godz. 18.30 do 21 wiecz. Mimo energicznej postawy MO, ochrony porządko-

wej straży pożarnej itp., piłkarze AKS-u wraz z sędzią zostali mniej lub więcej poturbowani. W szpitalu sosnowieckim znajduje się około 60 osób. Jeden funkcjonariusz milicji został w awanturach zabity, trzech dalszych walczy ze śmiercią. Wszystkie hydranty sosnowieckiej straży pożarnej, która usiłowała awanturników uspokoić strumieniami wody, zostały przez rozszalałe tłumy zniszczone.

MANIFESTACYJNY POGRZEB pomordowanych

W ub. dniach na Cmentarzu Bohaterów w Bydgoszczy odbył się manifestacyjny pogrzeb 90 Polaków-ofiar bestialstwa niemieckiego. Polacy ci zostali zamordowani przez Niemców we wrześniu 1939 roku. Zwłoki ich odkryto w tym roku w lesie gdańskim pod Bydgoszczą i ekshumowano. Obecnie na Cmentarzu Bohaterów spoczywa ok. 600 zwłok bydgoszczan, które zdołano do tej chwili odnaleźć. Zamieszczone zdjęcie przedstawia fragment uroczystości żałobnych na Cmentarzu Bohaterów. Foto-IKP

WIDMO GŁODU NAD EUROPĄ

Wycieńczona i w wielkiej części zniszczona przez długoletnią wojnę Europa znajduje się obecnie w przededniu swego największego kryzysu żywnościowego. Od chwili zakończenia dostaw z UNRRA, przypływ większej ilości zboża, tłuszczów, mięsa i innych artykułów żywnościowych do Europy znacznie zmalał. Pomoc amerykańska dla naszego kontynentu ustała.

Na pogorszenie sytuacji żywnościowej w Europie wpłynęły głównie tegoroczne złe zbiory, spowodowane długą i ostrą zimą, a następnie długotrwała posucha z wielkimi upałami. Rządy państw europejskich, dotkniętych klęską niedoboru żywnościowego, a jest ich ogromna większość, dobrze sobie ten stan rzeczy uświadamiają, i już teraz czynią starania, aby jak najskuteczniej kryzys żywnościowy u siebie zażegnać i oddalić widmo głodu. Starania te napotykają jednakże na ogromne trudności, gdyż większość państw nie ma dostatecznej ilości dolarów lub cennych dewiz, za które mogłyby zakupić większe partie zboża w Ameryce, bo tylko na zachodniej półkuli znajduje się źródło dla pokrycia niedoboru europejskiego.

Poza Europą są jeszcze Indie, Chiny i Japonia, które również potrzebują pomocy żywnościowej.

Według obliczeń Międzynarodowej Rady Żywnościowej, która obradowała w ostatnim czasie w Genewie, niedobór zboża w Europie wynosi 35 mil. ton. Ameryka mogłaby dostarczyć 29 mil. ton. Jednakże cyfra ta nie jest już realna, bo została ostatnio zredukowana o 10% i nie jest wykluczone, że zostanie jeszcze więcej niżona. Poza tym Ameryka jako największy bussinesman świata, nie widzi w Europie, dobrego, wypłacalnego klienta.

Ten stan rzeczy może nawet wpłynąć na przedłużenie kryzysu żywnościowego przez to, że farmerzy amerykańscy, nie znajdując dobrych nabywców na swe produkty rolne, mogą ograniczyć w przyszłości produkcję przez zmniejszenie obszarów zasiewu. Gdyby to nastąpiło, to odbudowa Europy, która jeszcze przez kilka lat nie będzie samowystarczalna w dziedzinie produkcji rolnej, będzie poważnie opóźniona.

Międzynarodowa Rada Żywnościowa zastanawiała się w Genewie nad sytuacją żywnościową świata, a zwłaszcza Europy i stwierdziła, że kontynentowi naszemu oraz kilku krajom pozaeuropejskim grozi klęska głodu. Sprawozdanie Rady cechuje pesymizm. Mówi się w nim o możliwości zastrzeżenia się niepokojów w krajach, w których stopa życiowa nie osiąga koniecznego minimum, a wiadomo, że głód jest złym doradcą.

Do państw odczuwających niedobór zboża należy również Polska, której deficyt obliczony został na 600 tys. ton.

Delegat rządu amerykańskiego płk. Harriman, który badał sytuację żywnościową w różnych krajach Europy, a więc i w Polsce, odniósł się negatywnie do naszych potrzeb zbożowych, a wyżej wymieniona Rada Żywnościowa przyznała nam możliwość zakupu zboża do końca roku bież. w minimalnej ilości 15 tys. ton.

Celem pokonania naszych trudności żywnościowych, pośpieszył nam z wydatną pomocą Zw. Radziecki, który na mocy zawartej w dniu

Konkurs IKP

Czy znasz Ziemię
Odzyskaną?

Kupon nr 1

wyciąć i zachować

Epidemia cholery opanowana

LONDYN (PAP). Jak donosi Reuter, egipski minister zdrowia, dr Negib Iskander Pasza, oświadczył, że według ostatnich danych, liczba zachorowań na cholere spadła prawie o 50 proc. Minister podkreślił, że w 80 proc. zanotowane wypadki zachorowań nie były cholera.

Rzecznik ambasady egipskiej w Londynie stwierdził, że Egipt opanuje całkowicie epidemię cholery w ciągu tygodnia lub dwóch tygodni.

29 sierpnia br. umowy, zobowiązał się dostarczyć nam do końca br. 300 tys. ton zboża i to 100 tys. ton pszenicy, 160 tys. ton żyta i 40 tys. ton jęczmienia. Tym samym nasz deficyt zbożowy do jesieni przyszłego roku zredukowany został do połowy.

W przyszłym roku będziemy mogli liczyć na całkowitą wystarczalność, chociażby zbiory nie były lepsze od tegorocznych, gdyż obsiane będą większe obszary ziemi niż w tym roku.

Dziś, gdy zaledwie ukończone zostały żniwa, głód puka już do drzwi wielu państw europejskich. A cóż będzie w ziemi i na przednówku?

Sprawa zlikwidowania obecnego wielkiego kryzysu żywnościowego i towarzyszącego mu głodu, powinna być obecnym głównym zadaniem mężów stanu, którzy wzięli na siebie ciężar odpowiedzialności za losy swoich jak i innych państw, czy nawet całego kontynentu. Od sprawy tej zależy w głównej mierze również sprawa utrzymania ogólnego pokoju.

BOLESŁAW KIEŁBRATOWSKI

Na widowni

Dwa narody jedna republika

W Pradze obraduje w permanencji komisja konstytucyjna Ustawodawczego Zgromadzenia Narodowego. Zadaniem jej jest opracowanie zasad przyszłej konstytucji Republiki czeskosłowackiej. Monachium, a po nim okupacja niemiecka położyły kres czesko-słowackiej ustawie konstytucyjnej z 1920 r. Stosowanie jej stało się niemożliwe. Gdy prezydent Benes zaczął organizować na emigracji siły oporu, był zmuszony tworzyć organizacje, nie mieszczące się w ramach konstytucyjnych. W lipcu 1940 r. przyjęto tymczasową konstytucję, zwaną londyńską. Wtedy została utworzona jako namiastka parlamentu Rada Państwa. Jednakże władza ustawodawcza należała do prezydenta.

Po oswojeniu Republiki zostało zwołane Tymczasowe Zgromadzenie Narodowe dnia 28. 10. 1945 r., które zatwierdziło wybór prezydenta, zatwierdziło ustawy wydane przez niego i przygotowało ostatnie wybory. Prace nad przygotowaniem konstytucji są w toku, gdyż rozstrzygnięto, że nowa konstytucja nie będzie nowelizacją konstytucji z 1920 r., lecz zupełnie nowym tworem ustawodawczym.

Na ostatnim posiedzeniu komisja obradująca w Pradze postanowiła przyjąć w paragrafie 3 „Republika Czechosłowacka jest jednolitym państwem narodowym równoprawnych nierozdzielnie złączonych narodów Czechów i Słowaków”. Uchwalała ma duże znaczenie, daje bowiem satysfakcję słowackim aspiracjom narodowym. Przypomnieć należy, że po

Nota rządu polskiego

do Anglii w sprawie repatriacji Polaków z Westfalli

LONDYN (obsł. wł.) Ambasador polski w Londynie doręczył rządowi brytyjskiemu notę w sprawie repatriacji Polaków z Westfalli. W nocie tej rząd polski domaga się poparcia brytyjskiego dla planu repatriacji. Ponadto Komisja Centralna polskich związków zawodowych zwróciła się do brytyjskich związków zawodowych z prośbą o interwencję w tej sprawie.

Wzrost cen w USA

NOWY JORK (obsł. wł.) Wczoraj zanotowano w Stanach Zjedn. nowy wzrost cen na pszenicę. Z dniem dzisiejszym zaś rozpoczęła się ogólnoamerykańska kampania walki z marnotrawstwem środków żywnościowych.

Z OSTATNIEJ CHWILI

NOWY JORK (PR) Podczas 8-mego i 9-tego głosowania nad trzecim kandydatem na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa znowu ani Indie ani Ukraina nie uzyskały potrzebnej ilości głosów. W ostatnim głosowaniu za Ukrainą padło 31, za Indiami 24 głosy.

Delegat Belgii Spaak, domagał się odroczenia wyborów. Delegat radziecki Wyszyński stwierdził, że głosowanie należy kontynuować.

BELGRAD (obsł. wł.) Marsz. Tito w przemówieniu, wygłoszonym na kongresie weteranów wojennych w Belgradzie oświadczył: „Mamy wspólną armię, która doskonali się z dnia na dzień. Pracujemy tak, jak gdybyśmy mieli pokój przez 500 lat. Przygotujmy się jednak tak, jak gdyby wojna miała się zacząć jutro.”

GDYNIA (PR) Dziś przybywa do Gdyni statek z ładunkiem 450 ton mleka sproszkowanego. Jest to pierwszy transport z zapowiedzianych przez Międzynarod. Fundusz Pomocy Dzieciom dostaw, którymi obdzielone zostanie 700 tys. dzieci. Akcją rozdania zajmie się min. pracy zdrowia, aprowizacji i oświaty.

1-szej wojnie światowej czeskie koła szowinistyczne forsowały koncepcję „czeskosłowackizmu”, twierdząc, że Słowacy nie są odrębnym narodem, lecz tylko częścią narodu „czeskosłowackiego”. Głoszono nawet istnienie języka „czeskosłowackiego”, mimo, że w samych Czechach i na Morawach wykładany był w szkołach język czeski.

Słowacy bronili się przeciw temu, widząc w tych tendencjach zamach na ich odrębność narodową i językową. Dziś stwierdzić można, że koncepcja czeskosłowackizmu jest definitywnie pogrzebana. Większość narodu czeskiego uszanowała wolę narodu słowackiego, który zrywając się do boju przeciw Niemcom w 1944 r. zadeklarował chęć restytuowania wspólnoty z Czechami państwa, ale pod warunkiem uznania samoistności narodu słowackiego i pełnego równouprawnienia politycznie, gospodarczo i kulturalnie z narodem czeskim.

Warunki te zostały uwzględnione w tzw. koszykowym programie rządowym, a ostatecznie sformułowane być mają w nowej konstytucji, którą właśnie się opracowuje. Obecnie nawet taki polityk słowacki jak sędziwy Vavro Szrobar, który po 1-szej wojnie światowej zwalczał tendencje autonomistyczne, opowiadając się za tezą o jedności narodowej czesko-słowackiej uważa „czeskosłowackizm” za rzecz nieaktualną i przebrzmiałą. Naród słowacki wychował sobie własną inteligencję i dojrzał kulturalnie i politycznie.

Ponura statystyka W ciągu 2 dni ZAMORDOWALI 33 tysiące osób

NORYMBERGA (ZAP) Niemieckiemu generałowi policji Ohlendorfowi oraz 22 jego podkomendnym zarzuca się uśmiercenie ponad miliona ludzi spośród obywateli różnych państw europejskich. 4 oddziały specjalne, liczące od 500 do 800 ludzi, razem

ANGLIA OSZCZĘDZA

Wczoraj weszły w życie ograniczenia w W. Brytanii — RZĄD BRYTYJSKI PRZECIW MODZIE DŁUGICH SUKIEN

LONDYN (obsł. wł.) Wczoraj premier Attlee przyjął delegację związków zawodowych, której dał zapewnienie, że rząd nie zamierza pozostawić piac i poborów na obecnym poziomie. Z kolei delegacja przyjęta została przez min. Crippsa, który przedstawił obecnym dalsze zarządzenia zmierzające do zwiększenia produkcji.

Jednocześnie w całej Anglii weszły z dniem 1 bm. w życie pierwsze zarządzenia oszczędnościowe. M.in. zniesione zostały podstawowe przydziały benzyny dla właścicieli pojazdów samochodowych. Otrzymywać oni będą przydział jedynie dla celów zawodowych. Dalej nie będzie przydziału dewiz na urlopowe wyjazdy zagr., a władze celne będą miały prawo otwierania listów i paczek wysyłanych za granicę, jeśli zachodzi podejrzenie, że mogą one zawierać pieniądze lub kosztowności. Szereg materiałów włókienniczych w lepszym gatunku przeznaczonych zostaje wyłączenie na eksport, przy czym na rynek wewnętrzny rzucone będą materiały tylko w gorszym gatunku. Ponadto rzecznik minister-

stwa handlu wezwał wszystkie domy mód o przeciwdziałanie modzie długich sukien, co spowodowałoby znaczne zmniejszenie ilości sukien w sklepach. Jednocześnie z dniem 1 bm. podniesiono w Anglii taryfy kolejową i ceny na węgiel.

CO PISZA INNI?

POLSKA

podobnie jak i inne pisma stołeczne donosi o ostrym kryzysie w PSL.

Członkowie lewicy PSL: Niecko Józef, Wycech Czesław, Banach Kazimierz, Dębski Jan i 33 członków Rady, znanych działaczy ludowych podpisali wniosek o zwołanie Rady Naczelnej PSL, który uzasadniają m.in. następująco:

„Stwierdzamy, że obecne kierownictwo PSL ze Stanisławem Mikołajczykiem na czele sprzeniewierzyło się programowi Stronnictwa i złamało uchwały Kongresu, który wytyczył drogę współdziałania PSL w budowie Polski Ludowej w oparciu o sojusz chłopsko-robotniczy, szczere porozumienie ze stronnictwami demokratycznymi i wytrwałe dążenie do jedności chłopskiej.

„W tym stanie rzeczy żądamy na podstawie par. 64 statutu PSL zwołania Rady Naczelnej, celem usunięcia Stanisława Mikołajczyka i wyboru nowego NKW PSL”.

Postawie na Sejm — Witos Andrzej i Piotr Chwaliński oraz b. członek Naczelnego Komitetu Wykonawczego PSL, Korga Franciszek wystosował na ręce wiceprzewodniczącego Rady Naczelnej PSL, ob. Chadaja Pawła pismo następującej treści:

„Stwierdzamy, że dotychczasowe kierownictwo doprowadziło do katastrofy stronnictwo. To nas zmusza do przedsięwzięcia kroków stanowczych, celem ratowania wsi i Ruchu Ludowego.

Wobec tego żądamy zwołania Rady Naczelnej PSL z następującym porządkiem dziennym:

1) zmiana kierownictwa PSL,

2) sprawa zwołania Kongresu”.

Ponadto żądanie zwołania Rady Naczelnej, uzasadniając p. n. konieczność omówienia aktualnej sytuacji politycznej podpisali ob. ob.: Trojanowski Edward z Krakowskiego, Derkiewicz Jan, Żelazowski Wincenty, Szymczyszyn z Lubelskiego, Dusza Jan z Warszawy oraz poseł Laskowski Stanisław z pow. warszawskiego.

00453

POMADKI
do ust
WYKWINTNE TRWAŁE

ADAMCZEWSKI
KAMEA
WARSZAWA

3.000 ludzi potrafiło w ciągu 2 lat, idąc za frontem, zamordować ponad milion osób. Prawdziwy „rekord” w mordowaniu osiągnęli ci ludzie, którzy „instrumentem była śmierć, a zabawką życie ludzkie” — jak twierdził amerykański prokurator — w Kijowie, gdzie w ciągu 2 dni wymordowali 33.000 Żydów. Historia tych oddziałów stworzonych nie do boju z wrogiem, ale do mordów na bezbronnej ludności cywilnej jest jedną z najczarniejszych kart w życiu ludzkości. Ohlendorf odbierał poufne rozkazy Himmlera i Heydricha i miał prawo domagać się dla swej akcji pomocy od komendantów niemieckiej armii.

KONFERENCJA Bidault-Truman

WASZYNGTON (obsł. wł.) W Waszyngtonie ogłoszono o mającej się odbyć konferencji francuskiego ministra spraw zagr. Bidault z prez. Trumanem. Tematem rozmowy będzie sprawa pomocy kredytowej dla Francji.

WĘGIEL

otręby żytnie i pszenne jako PREMIA za zboże, pasze najlepszego gatunku
DOM ZBOŻOWY „PLON”

SZUBIN, Winnica 52 telefon 52
ZAKUPI! SPRZEDAŻI! WYMIANA!

Kupujemy ziemniaki fabryczne i jadalne po najwyższych cenach!

Zapisz się na członka Spółdzielni Spożywców

„ZGODA” w Barcinie

z udziałem tylko

zł 100

Poleca: towary tekstylne, bogaty asortyment artykułów spożywczych

ul. 4 Stycznia 3, telefon 37

Stanisław Zuelsdorff

dawn. P. Orchowski

BARCIN, ul. 4 Stycznia 27 tel. 47
Przyjmuje zamówienia na maszyny rolnicze po cenach fabrycznych. Poleca artykuły spożywcze, żelazo i materiały budowlane.

Ceny niskie — obsługa rzetelna.

Hotel Pomorski Jan Witucki

Kcynia, Rynek 9, tel. 37

poleca

pokoje — ciepłe i zimne
 potrawy — napoje —
 wyborową kuchnię.

Ceny przystępne
obsługa fachowa

WSZELKIE SKÓRY

surowe bydłcze, kozie, owcze, futerkowe
kupuje, płacąc najwyższe ceny

H. KWASEK
Szubin, ul. 3 Maja 3, tel. 11

ROZLEWNIA PIWA

I WYTWÓRNIA WOD MINERALNYCH

B. RUHAJ

BARCIN,ynek 17 pow. Szubin

Telefon nr 50

Lemoniada na

czystym cukrze

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa

„SAMOPOMOC CHŁOPSKA”

z odp. udz.

W SZUBINIE

zakupuje wszelkie zboża, nasiona, ziemniaki, siano i słomę. Dla Kwaszarni: zakup kausty i mlejku. Sprzedaż kiszone kapusty i ogórków. Sprzedaż artykułów budowlanych i maszyn rolniczych raz towarów tekstylnych i i.

Posiadamy warsztaty napraw maszyn rolniczych i samochod.

W tym gospodarczy w Wąsoszu

dokonyje sprawnie i rzetelnie przemiatu wszelkich zbóż

Sztandary, paramenta kościelne

wykonyje w własnych pracowniach

na stałe z fachową firmą a mlejku

KĘDZIERSKA

Poznań-Górczyn, ul. Zgoda 20 Telef. 64 6

Rok założ. 914 - Nagrodzona na P. W. K.

dojazd tramwajem 4 i 5 Osobny dział napraw

Młyn Centralny

Kcynia, pow. Szubin

Przemiał i zakup zboża

Artykuły spożywcze 727

i delikatesy poleca

w wielkim wyborze

Henryk Kozłowski

KCYNIA, Rynek 14

Artykuły spożywcze — sprzęty

kuchenne — smary — oleje

poleca 00356

Władysław KINOWSKI

KCYNIA, pow. Szubin

Wetnę owczą — zakupuje i wymienia

po cenach najwyższych

„Krosienko” Fabryka Sukna A. J. Klimont

Bielsko

Oddział w Bydgoszczy, Pomorska 14-4

Biedny skarb państwa obywatele bogaci

Korespondencja
własna IKP
z Paryża

200-lecie urodzin Gen. J. Wybickiego w Kościerzynie i Bendominie

Dawny „bankier świata” zjada reszki swego złota. — Astronomiczne cyfry obiegu banknotów i długów państwowych. — A tymczasem setki miliardów spoczywają w prywatnych zakamarkach.

Paryż, w październiku

Ostatnio Ramadier wypowiedział kilka lapidarnych zdań, które głośnym echem odbiły się w opinii francuskiej. Powiedział mianowicie: „Ludność Francji, sądzi, że kraj jest bogaty jak oni. Tymczasem Francja jest biedna”. Porównał on Francję do człowieka tonącego, którego jeszcze tylko głowa wychyla się z wody...

Czy Francja jest naprawdę taka biedna?

Francuzi są przecież niewątpliwie najbardziej oszczędnym narodem w Europie. Pod tym względem przewyższają Żydów, o których wiadomo, że nawet w najtrudniejszych warunkach umieją coś zaoszczędzić. Na to można odpowiedzieć: Skarb państwa francuskiego jest biedny — obywatele są bogaci.

Państwo jako takie jest rzeczywiście biedne. Posiada tylko resztki swego dawnego bogactwa w złocie, dług i obieg banknotów rosną zatrważająco, a frank cierpi wyraźnie na chorobę inflacyjną. A nie tak dawno jeszcze, bo zaledwie 15 lat temu, złoto wypełniało podziemia Banku Francji. W końcu 1932 r. Francja posiadała mianowicie 5.691 ton złota, co odpowiadało wówczas ok. jednej trzeciej ujawnionych w świecie zapasów złota, prawie tyle co USA. Od tego czasu złoty kurs zaczął jednak tonieć jak śnieg w słońcu. W r. 1935 było już tylko 3.910 ton złota, a w chwili wybuchu wojny w r. 1939 nawet tylko 2.407 ton...

Stają deficyt handlowy, coraz trudniejsze warunki zbytu dla towarów francuskich wobec wzrostu ich cen, coraz gorszy bilans płatniczy, a wreszcie zahamowany różnymi ograniczeniami dewizowymi w świecie dopływ turystów — wszystko to powodowało konieczność wywożenia złota, które już więcej nie wracało.

Wojna dokonała dalszych szczebli. W chwili Wyzwolenia Bank Francji posiadał jednak mimo wszystko jeszcze 1.778 ton złota, a obecnie zaledwie 393 tony. Ta krzywa zmniejszania się zapasów złota najlepiej charakteryzuje chorobę finansową i gospodarczą Francji.

Za to obieg banknotów na przestrzeni tylko 2 lat, od sierpnia 1945 do chwili obecnej wzrósł z 444 mi-

liardów do 953 miliardów. Jednocześnie rosła długi państwowe. Deficyt bilansu handlowego z zagranicą wynosi za pierwsze 8 mies. rb. 82 miliardy.

Liczy te, łącznie ze zmniejszaniem się zapasów złota, pozwalają łatwiej zrozumieć trudności finansowe Francji, kłopoty z lataniem deficytu budżetowego, trudności w sprowadzaniu z zagranicy koniecznej żywności, surowców i ekwipunku przemysłowego. Francja jako państwo przechodzi więc pod każdym względem kryzys finansowy.

Zachodzi jednak pytanie, czy obywatele Francji są również podobni do tonącego, zagrożonego szybką śmiercią. Czy i oni są biedni i pozbawieni kapitałów.

Oczywiście obydwie wojny światowe dokonały wielkich wylomów we francuskiej fortunie narodowej. W r. 1914 majątek narodowy Francji obliczono na ok. 325 miliardów złotych franków, z których w r. 1946 pozostało jeszcze tylko ok. 105 miliardów. Ubytek ten został spowodowany nie tylko wydatkami na wojny i zniszczeniami, lecz także utratą wiarygodności we wschodniej i środkowej Europie, na Dalekim Wschodzie i w południowej Ameryce. Same tylko te straty oblicza się na ok. 40 miliardów złotych franków.

Niewątpliwie więc Francuzi zubożeli poważnie, pozostali jednak w ogólnie zubożonej Europie ciągle jeszcze narodem bogatym. Poza tym jednak, po za widocznymi czynnikami bogactwa istnieją inne, nie rzucające się w oczy. Jednym z nich to ukryte w posiadaniu prywatnym zapasy złota, napewno w żadnym kraju Europy nie tak znaczne jak właśnie we Francji. Już bowiem na kilka lat przed wojną zaczął się ujawniać we Francji niezdrowy objaw lokowania majątku w „złotych cegiełkach” i w złotych monetach. Bez trudu można było wówczas nabyć taką kilową „cegiełkę” w cenie ok. 18 tys. fr. Wojna i jej psychologiczne następstwa zmogły jeszcze to „złote” oszczędzanie.

Fachowcy finansowi obliczają wobec tego, że w chwili Wyzwolenia zapasy prywatne złota we Francji wynosiły ok. 3.200 ton, czyli podwójną ilość oficjalnych zapasów Banku Francji. To gromadzenie złota, na-

plywającego głównie ze Szwajcarii, nie ustalo w ostatnich latach. Na podstawie samych tylko danych o sprzedaży złota w Szwajcarii od r. 1941, które wyniosły ok. 200 ton a z których ok. 80 proc. przekroczyło granicę francuską, twierdzić można, że obecne ukryte zapasy złota we Francji wynoszą co najmniej 3.350 ton!

Nawet więc tylko według kursu oficjalnego (134 tys. fr. za kilo) ukryte zapasy złota reprezentują ogromną sumę blisko 500 miliardów obecnych franków. Kapitał ten spoczywa martwy i powoduje wycieśnienie finansowe Francji z wszystkimi jego skutkami. Spoczywając w różnych zakamarkach złoto to jest podstawą bogactwa szerokich warstw obywateli, jakże jaskrawego wobec jednoczesnej biedy skarbu państwa.

Francuskie przysłowie ludowe mówi jednak: „rana pieniężna nie jest śmiertelna”. Było tylko zdrowie, wola do pracy i ufność we własne siły, a chorobę pieniężną przezwycięża się łatwo. Polska może w tym względzie posłużyć jako przykład, chociaż w chwili Wyzwolenia znalazła się w znacznie gorszej sytuacji finansowej i gospodarczej niż Francja. Naród, ogarnięty wola do wyjścia ze złej sytuacji zawsze z niej wyjdzie.

Również i Francji pomoc obca może tylko pomóc w pewnym stopniu, uzdrowić Francja może się jednak tylko sama. Posiada ku temu wszelkie dane, a w swojej długiej przeszłości wykazała niejednokrotnie zadziwiającą zdolność wydobycia się z trudnych sytuacji. I każdy, kto docenia rolę cywilizacyjną Francji w Europie i jako czynnika równowagi życia jej; aby raz jeszcze znalazła wolę odrodzenia się i odbudowy. Europa nie może być bowiem zdrowa, jak długo choruje tak ważny członek jej organizmu.

Lekarstwo na chorobę Francji jest zaś to samo co w każdym innym państwie: zrozumienie przez obywateli, że oni i państwo to jedno. Jak długo jednak we Francji istnieje biednie z każdym dniem, obywatele zaś, niczym ów przysłowiowy skąpiec, pieszczą oko blaskiem ukrytego złotego metalu, tak długo choroba trwać będzie. Uleczyć może się bowiem tylko chory, który chce powrócić do zdrowia! Bolesław Lech.

Kościerzyna, w październiku. Zapewne Kościerzyna i powiat kościerski nie będą przeżywały już nigdy takich pięknych uroczystości, jakie odbyły się w ub. sobotę i w niedzielę w naszym mieście i w Bendominie z okazji 200-lecia urodzin wielkiego Pomorza, syna ziemi kościerskiej, Józefa Wybickiego.

Rozpoczęły się one w ub. sobotę mszą św. za duszę Józefa Wybickiego w kościele szkolnym.

Gros uroczystości przypadło na niedzielę. W godz. rannych drużyna harc. im. J. Wybickiego wciągnęła uroczyste flagi na maszt w parku szkolnym. Zebrały się wszystkie miejscowe organizacje oraz liczne zamiejscowe, zjechał się b. licznie Zw. U. W. o N. i Dem. i rozpoczęła się przy pięknie przystrojonym ołtarzu połowym msza św., celebrowana przez b. partyzanta, ks. prob. Landowskiego w asyście księży Zmartwychwstańców. Podczas mszy św. grała orkiestra pułk. 16 dyw. kaszubskiej oraz wykonał pienia chór

Łomniewski odśpiewał przy dźwiękach hymnu narodowego piękną tablicę-pomnik z napisem: „J. Wybickiemu, autorowi hymnu narodowego, wdzięczna młodzież. 1747—1949”. Odeszła warta honorowa i przemianowana ul. Kartuską na ul. Gen. J. Wybickiego oraz Senatorską na ul. Partyzantów. W defiladzie, która odbyła się na rynku, wzięły udział wszystkie miejscowe organizacje z nowo ufundowanym sztandarem na czele. Defilada wypadła imponująco.

Po obiedzie żołnierskim udali się wszyscy do odległego o 9 km Bendomina, dworku, w którym urodził się J. Wybicki. Witali gości piękne transparenty. Dworek został odnowiony i pysznił się w odświeżonej szacie. Po przemówieniu starosta p. Arendta, zabrał głos nac. Oświaty dla Dorosłych p. Fajtek, mówiąc o roli Uniwersytetów Ludowych, po czym postanka S. L. Ruszczykowa gratulowała ludności tej ostoły kultury, która ma tu powstać. Starosta p. Arendt przekazał w im. Samorządu

Dworek w Bendominie pod Kościerzyną, w którym urodził się dnia 29. IX. 1747 roku gen. Józef Wybicki.

św. Cecylii. Po pięknym Kazaniu, poświęcił ks. prob. piękny sztandar Zw. U. W. o N. i Dem., ufundowany przez społeczeństwo kościerskie związkowi, odbyło się wbijanie gwoździ i wręczenie sztandaru pocztowi sztandarowemu. Nastąpiły pośmiertne odznaczenia poległych za wolność i demokrację krzyżami Związku.

Rozpoczęła się druga część uroczystości. Na sygnał trąbki zaciągnęli wartę przy pomniku-tablicy J. Wybickiego uczniowie szkół średnich w historycznych mundurach Legionów Dąbrowskiego, PW, harcerstwo, PCK, Kaszubi. Po przemówieniach okolicznościowych wygłoszonych przez przedst. pana wojewody, Zw. U. W. o N. i D. pułk. Dzienisza, nac. KOSG Łomniewskiego oraz przedst. sam. szkolnego Podlaszewskiego, naczelnik

Pow. resztówkę Bendomin. Wydz. Powiatowemu z przeznaczeniem na Uniwersytet Ludowy imieniem J. Wybickiego, po czym proboszcz Grzenia poświęcił ten dom i nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej z napisem: „Tu urodził się J. Wybicki”. Po występie młodzieży szkolnej z Rekownicy, Skarszewa i Kościerzyny nastąpiło zwiedzenie domu urodzin wielkiego Polaka, parku i zabytkowego dębu oraz zabawa ludowa. Podkreślić należy prace gminy Nowa Karczma, która dotychczas tą resztówką administrowała, oddając ją na ten tak wzniosły cel. Dom J. Wybickiego został przez Wydział O. D. kompletnie wyposażony na użytek U. L. Postarano się o odpowiednie sprzęty szkolne, pomoce naukowe i okazała bibliotekę. (skl)

HAKENKREUZ nad PESZTEM

60 Wspomnienia KRZYSZTOFA ZBRUŻA Janusz Rychlewski

Świt już się wściabiał przez szczerbate okiennice, kiedy chłopiec o świdrujących, ognistych oczach wymógł na Jasiu, że go zabierze na Węgry i zrobi granicznikiem.

Smagła jego twarz przybrała wyraz zszewca. Miał izy w oczach a przecież się na chwiał. „Zar” był jego przydomek. I słuszny.

Wypoczynek na podłodze wydawał się chwilą zaledwie. Trzeba było się zbierać. Pociąg do Krakowa odchodził o ósmej. Po stanowilem z profesorem za wszelką cenę wyjechać jak najwcześniej. Obaj nie mogliśmy się doczekać Warszawy ani bliskich

Tuż przed wymarszem Zar przyprowadził ubranego do podróży człowieka lat może trzydziestu. Jemu wręczono pocztę, którą odwieść miał do Krakowa. Był to niebaczny członek „Goralenvolku”, który nie mogąc odwieść złożonego kiedyś po pijanemu podpisu na listę niemiecką był organizacyjnym to-tumfackim, starając się wywiązać z dość ryzykownych nieraz posłannictw. Nieznajomy wyszedł, nie czekając na nas.

Czas był się żegnać... Drogi każdego szły w inną już stronę. Jaś z Zarem za tydzień miał wrócić do Pesztu, Julek rwał się do Krosna, do żony... Benedykt nim dowie się czy go w Warszawie szukają, pójdzie do partyzantki... Profesor utknie w Krakowie... I ja...? Trudna to była rozłąka.

— Słuchajcie... czy spotkamy się jeszcze kiedy? Tyle oczu spozjrzało naraz beznadnie na podłogę, niczyje usta nie wyrzekły nic z obietnicy... Tylko w kołysce mały Żentycza za-

świdrował płaczem. Pewnie go gniotły wsunięte pod becik rewolwery.

*

Kraków widziany od tyłu, wojenny Kraków wypuczonych skrzyniami i węglem balkonów, Kraków pełen swastyk i mundurów, tyrolskich kapeluszy i powieszanych postronkami tramwajów z przedziałami nur für Deutsche, kościół Mariacki bez Wita Stwosza, Wawel i „tandeta”, Sukiennice i portret Hitlera we witrażu zachlysłną wielobarwnością doznał.

Wbrew przypuszczeniom, że kraj to radość, wbrew oczekiwanom kraj przywitał nas ćmiącym, włóknistym szarpnięciem najczulszego z nerwów, nerwu wrodzonych człowiekowi praw wolności.

— Od przedwczoraj.

Chwila namysłu — trzy dni nie trwa żadna oblawa. Nigdy... Pojadę na Radom — zadecydowałem całkiem śmiało.

Panienska wzdrygnęła ramionami. Pociąg jechał prawie pusty. Lekkością nieobciążenia kolebał się na zakrętach, prychał, dymił, szarpał i paraskał. Leżałem na ławce budząc się co chwila: czy już Warszawa? A była noc...

Miesiące, lata całe można wytrzymać z dala od domu... Ale kiedy po tułacze zbliża się godzina spotkania, minuty stają się kolczaste i zadziorne, utęsknienia nieopanowane i klliwe...

Dana, jej dom na Wilczej, szpargaly, książki, ubrania, pani Sabina, Olgierd, chłopczy, wszystko to na wyścigi wyrwać się be-

dzie, by już, by wcześniej dorwać się i radować...

A pociąg wlece się i wlece, a przedział taki mały... a kroki tak łapczywe...

Minęliśmy już Warkę. Doczekać się nie można peronu. I w biegu jeszcze wyskoczysz, by szybciej, by natychmiast... Kontroler odbierając bilet burknie pod nosem:

— Spokój był?
— Ani żywej duszy.
— Bo się przzerwucili na Skierniewice.

Więc uratował mnie brak stu złotych, śmiesznych stu złotych — ucieszysz się, bo na Wilczą tak niedaleko — a tam śpią pewno jeszcze... a to się ucieszają...

Te same domy na Poznańskiej, te same znajome przekupki na rogach pokrzykujące: „naęczowski, komu, komu?“, ten sam bardziej może postrzępiony papier zaciemnienia na schodach domu, którego pietra przebiegał jednym tchem. Łoskot pukania giuchym echem dobiega z wnętrza... Ponawiasz. Bijesz pięściami... już chcesz zawołać imię, kiedy oko ślizgając się w poszukiwaniu tylekroć otwieranego zamku, znajdzie tuż nad nim białą karteczkę plomby, a na niej stemple „Geheimstaatspolizei“.

Nie trzeba więcej.

Tak wygląda moment kiedy opadają ręce. Powolnym obcym krokiem schodziem w dół... Z czterech pięt. Niedopałki na schodach, zakurzone szyby, winda zawisła w pół piętra, już nie czarna, a wyblakła, czekoladowa krepka na oknach przykuwała wzrok w tępy obeszwałdnieniu. Nagła eksplozja rzeczywistości porażona została cała gębia uczucia. Tylko zmysły postrzegania działały należycie. Naskórkim.

Nie szedłem dozorczy pytać o przyczyny. Bałem się.

Na Marszałkowskiej ruch się pomału ożywia. Wózki z mlekiem i pieczywem jechają powoli, jakaś riksza włókła się sennie, jacyś ludzie licho ubrani, baba z wiadrzem kwia-

tów... i te deski, gdzie się obrócisz wszędzie te surowe, nieheblowane deski, na witrnach wszystkich sklepów jak we warsztacie trumien...

Zostawała jeszcze jedna nadzieja, że Dana z matką nie wpadły. Czy odważy się spytać o to kogokolwiek?

Tak czy tak domu nie ma!

Cyniczna się wplotła uwaga: w pogoni za nieznanym zagabiłem co było najbliższe.

Stanąm bezradny u krakr przy którymś z okien wystawowych, wplotem palce w twarde druty i co dalej?

Ale żadna odpowiedź nie przychodziła. Wydawało się, że wszystkie domy naraz zapieczętowano, że nikt z przyjaciół nie ocalał... Zapomniałem nawet adresów i imion...

Oczy miałem otwarte... widziałem przecież dwóch granatowych policjantów, jak przechodząc powoli przyglądało się co robię przy owej wystawie, widziałem zerowy tramwaj i budę z Hakenkreuzem. I nagle, a dna w asnej klęski spowszedniało wszystko co osobiste. Nieważne się stało.

Przed tymi samymi oczyma dojrzała nagle i zajaśniała inna prawda — prawda na miarę historii:

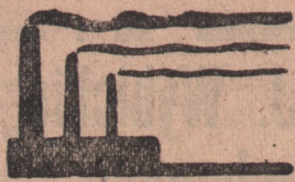
Od wschodu, południa, północy, od Gibraltaru aż po La Manche, od Atlantyku poprzez rozległe poacie stref przestworzy, niosł się podrażniony bunt, rozkołobany, kaśliwy pomruk odwetu.

I jakby krzykiem o pomstę najwyższą, na maszt niebosiężny wyrubowała się wizja Warszawy łatwo zapalnej i nieugiętej, wyniosłej i nieujarzmionej.

Warszawy do której się wraca.

KONIEC.

Zasady szacunku mienia nierolniczego na Z. O. w ramach akcji uwłaszczeniowej

Główna Komisja Klasyfikacyjno-Szacunkowa opracowała już zasady szacunku mienia nierolniczego na Ziemiach Odzyskanych. Postanowiono, że podstawą dla ustalenia ceny sprzedaży tego mienia będzie szacunek dokonywany przez wojewódzkie komisje.

Opis gruntów, będący podstawą do szacunku, winien zawierać w miarę możliwości jego oznaczenie hipoteczne, katastralne, i powierzenie w metrach kwadratowych, przy czym pożądanym jest też szkic sytuacyjny.

Jeżeli chodzi o szacunek budowli mieszkalnych i gospodarczych, to tam gdzie są one objęte normami szacunkowymi Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń, pracy tej dokonuje PZUW według norm z 1945 r. Ponieważ jednak normy te obliczone są według cen z roku 1928 wprowadza się korektę przez pomnożenie ogólnej ceny szacunku przez współczynnik 0,3.

Podstawą wyjściową jest koszt budowy budynku w stanie nowym, od którego odlicza się zużycie normalne, związane z wiekiem budowli. Przewiduje się jedynie 3 klasy wyposażenia budowli, przy czym uwzględniać się będzie szereg obiektów o charakterze luksusowym.

Zakłady przemysłowe, szacowane będą przez zaprzysiężonych rzeczoznawców. Przy szacunku brane będzie pod uwagę położenie zakładu w stosunku do linii komunikacyjnych, łatwość doprowadzenia wody, źródła energii itp. Maszyny i urządzenia wytwórcze szacowane będą według wartości w stanie nowym przy potrąceniu stopnia zużycia. Szacunku dokonywać należy z uwzględnieniem stanu i jakości nieruchomości w cenach z roku 1938. Protokół szacunkowy powinien zawierać dane odnośnie zdolności produkcyjnej zakładu i jego zdolności zatrudnienia. Wymieniać on też będzie te braki i zniszczenia, od których usunięcia zależne jest uruchomienie zakładu. Notować się będzie również wszelkie udowodnione nakłady dokonane przez użytkownika, które wybiegają poza normalną konserwację i upoważniają do zwrotu równowartości.

Wytyczne Głównej Komisji Szacunkowej zwracają specjalną uwagę na uwzględnienie rozmiarów zniszczeń w

budynkach. Wysokość uszkodzeń potrącona zostanie od wartości budynku nowego po odliczeniu zużycia normalnego.

W ten sposób otrzymana wartość budynku w stanie obecnym, wyrażoną w złotych z 1938 r. Mnożnik przy przeliczeniu sum szacunkowych na złote obecne będzie się równał — 100.

Ille kosztuje uszycie ubrania?

Badanie rynku usług krawieckich, przeprowadzone w całym kraju przez Biuro Cen Min. Przemysłu i Handlu ujawniło ogromną rozpiętość w cenach usług krawieckich.

I tak np.: cena uszycia garnituru III-iej kategorii, waha się od 3.800 zł do 8.467 zł. Cena przeciętna wynosi 6.167 zł.

Rozpiętość cen wywołała jest zarówno różnicami w cenie robocizny, jak i znacznymi różnicami w liczbie godzin potrzebnych do wykonania ubrania męskiego. Tak np. w Łodzi na uszycie jednego ubrania męskiego potrzeba 66 robotniko-godź, w Krakowie 36, w Rzeszowie 52. Cena robocizny za 1 godzinę wynosi: w Łodzi 32,5 zł, w Krakowie — 88 zł, a w Olsztynie — 95 zł.

Obecnie Biuro Cen rozpoczęło prace przygotowawcze do ostatecznego unormowania cen za uszycie.

Poważny brak paszy zagraża utrzymaniu liczebności bydła

Tegoroczny nieurodzaj pasz, a szczególnie pasz objętościowych, soczystych i suchych, zagraża utrzymaniu liczebności pogłowia zwierząt gospodarskich. W związku z tym Min. Rolnictwa podjęło akcję przerzutów paszy z terenów, gdzie są nadwyżki na tereny deficytowe. Równocześnie przewiduje się przerzucenie części bydła z terenów ubogich w paszę na tereny obfitsze. Na konferencji w Min. Rolnictwa uzgodniono, że woj. białostockie, rzeszowskie, krakowskie i lubelskie wymagają doraźnej pomocy.

Cena nabycia może być w ogóle umorzona, jeżeli stopień zniszczenia obiektu przed poczynieniem w nim na kładów to uzasadnia. Wszelkie naprawy i remonty, jeżeli mają być potrącone od sumy nabycia, muszą być dokonane za zezwoleniem władz budowlanych. Budynki remontowane przez państwo względnie przez inne osoby prawa publicznego, mogą być przelewane po cenie szacunku według ich stanu przed remontem z doliczeniem przyrostu wartości na skutek dokonanych napraw, względnie z zastrzeżeniem prawa użytkownika bu-

dynku przez państwo względnie inne osoby prawa publicznego, do czasu zamortyzowania kosztów remontu.

Wyłącznie w drodze dzierżawy mogą być przekazywane te obiekty, co do których własność państwa jest sporna lub wątpliwa. Zalicza się do nich obiekty, których dotychczasowi właściciele mają warunki do uzyskania obywatelstwa polskiego, majątki opuszczone osób należących do narodowości przedśladawanych przez Niemców, majątki opuszczone cudzoziemców i majątki osób prawnych prawa publicznego, dotąd nieobjęte przez odpowiednie polskie osoby prawa publicznego. Oddane będą wyłącznie w dzierżawę i te obiekty, które w ramach planowania długofalowego mogą być potrzebne dla celów rozbudowy miast i urzędzeń komunikacyjnych.

UWAGA KUPCY!

W związku z przeprowadzaniem obecnie akcji koncesjonowania przedsiębiorstw handlowych, redakcja IKP w porozumieniu z samorządem gospodarczym otwiera

„SKRZYNKĘ ZAPYTAŃ”

w której będzie udzielala odpowiedzi na skierowane do niej zapytania w sprawach dot. udzielania zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw.

Równocześnie będziemy zamieszczali aktualne komunikaty i wyjaśnienia interpretacyjne, opracowane przez Zrzeszenie Kupieckie.

MROŻONE owoce i jarzyny

z jedynej w Polsce zamrażalni w Strzelinie na D. Śląsku

Znajdująca się w Strzelinie na Dolnym Śląsku jedyna w Polsce zamrażalnia owoców i jarzyn, pracuje obecnie nad wykonaniem wytyczonego planu.

Najlepszym sposobem masowego konserwowania owoców i warzyw w pełnym zachowaniu ich wartości odżywczych, jest zamrażanie w niskiej temperaturze. Zamrażalnia w Strzelinie na Dolnym Śląsku posiada urządzenia umożliwiające obniżenie temperatury do 35 stopni poniżej zera.

Temperatura ta utrzymywana jest w wielkiej hermetycznej komorze. Przez całą długość przesuwa komory się szeregiem metalową taśmę. Na taśmie tej ustawione są wypielone owocami, parafinowane, tekturowe pudełka, te same, w których towar dojdzie w zimie do rąk konsumenta.

Czas podróży owoców czy jarzyn na tej taśmie w komorze chłodniczej uzależniony jest od natury surowca i formy, w jakiej zostaje zamrożony. Np. miazga jabłeczna musi być poddawana procesowi zamrażania przez całe cztery godziny, podczas kiedy śliwki opuszczają chłodnię już po półtorę godzinę. Zamrożone owoce i jarzyny zachowują nie tylko wartość odżywczą, ale i smak.

Trzeba pamiętać, że z chwilą zamrożenia surowców w komorze chłodniczej o bardzo niskiej temperaturze, sam proces konserwacji dopiero się rozpoczyna. Owoce i warzywa muszą bowiem i po opuszczeniu zamrażalni być przechowywane w takiej temperaturze, aby nie odtajały przed dostarczeniem ich konsumentowi — a więc przed grudniem. Dlatego też cała produkcja zamrażalni, jest magazynowana w podręcznej chłodni, a następnie z uwagi na niewielką pojemność tej ostatniej, odwożona do chłodni we Wrocławiu.

Obecnie projektuje się przeniesienie całej zamrażalni do nowych obszernych hal, gdzie będzie dość miejsca na przechowywanie produkcji, aż do jej wysyłki do miast. Na nową siedzibę zamrażalni upatrzone Rychwałd. Razem z fabryką przeniosą się na nowe miejsce pracy wszyscy fachowcy z całkowicie polskiej załogi zamrażalni.

Jakie z zamrożonych w Strzelinie produktów i w jakiej ilości, znajdują się tej zimy na stołach konsumentów polskich? Ogółem produkcja wynosi 190.800 kg owoców i 61.300 kg warzyw mrożonych oraz — jako produktu ubocznego — 4.600 kg zwykłej marmolady. Można już zdradzić bliższe szczegóły odnośnie ilości i gatunku mrożonych owoców. Będzie więc tam 45.000 kg śliwek, 10.000 kg wiśni w stanie naturalnym, zaś 2.500 miazgi i 1.200 kg surówki z tego owocu, dalej 80.000 kg miazgi jabłecznej, 27.000 kg czarnych jagód, 1.500 kg porzeczek, 14.000 kg czereśni i 600 kg agrestu.

Jeśli chodzi o zamrożone warzywa, to przewiduje się 26.000 kg ogórków w całości i 18.000 kg mizerli, dalej 10.000 kg fasoli szparagowej i 6.000 kg groszku. Pomidorów w całości zamrożono 700 kg, zaś jako puree — 600 kg.

A. Wiatrak

Rynki towarów kolonialnych

Kakao

Złote Wybrzeże

W marcu 1947 r. eksportowano 31.431 ton kakao. Odbiorcami byli: Wielka Brytania (12.733 ton), USA (10.197 ton), Holandia (3.625 ton), Nowa Zelandia (2.508 ton), Australia (1.165 ton), Afryka (836 ton), Palestyna (250 ton), Turcja (100 ton), Cyprus (12 ton).

Brazylia

Dobra pogoda w obszarze Bahii, gdzie skoncentrowane są brazylijskie plantacje kakao, dała podczas sezonu 1946-47 wyjątkowo korzystne zbiory w wysokości 2.200.000 worków po 60 kg. Około 1.800.000 worków sprzedano po dobrej cenie, z których 900.000 worków już eksportowano, 500.000 zaś czeka na załadowanie, a 400.000 worków pozostanie dla potrzeb krajowych.

Tendencja cen mocna. Zapotrzebowanie ze strony wszystkich konsumujących państw, specjalnie europejskich (które skłonne były płać nieco wyższą cenę od amerykańskiej) było żywe. W listopadzie Holandia zakupiła 75.000 worków po cenie 14,87 US centów za lb fob Bahii. New York w tym samym czasie kwotował kakao po 13,37 centów.

Republika Dominikańska

W roku 1946 wywieziono 25 196 354 kg kakao wartości dol. 4 450 712 (1945 — 18 755 048 kg wartości dol. 3 072 948), poza tym 2 063 403 kg czekolady wartości dol. 718 467. Wiel-

kim odbiorcą była Holandia.

W szeregach artykułów eksportowanych kakao zajmuje czwarte miejsce poza cukrem, tytoniem i kawą.

Ekwador

W roku 1946 eksportowano 16 110 533 kg kakao wartości dol. 5 404 331 (1945 — 16 694 900 kg wartości dol. 3 917 921). Czołowym odbiorcą były Stany Zjednoczone.

Pieprz

Indie Holenderskie

Czas potrzebny do przywrócenia hodowli pieprzu do stanu przedwojennego oblicza się na 3 do 4 lat. W Banku zniszczono podczas wojny połowę drzew, zastępując je więcej odpowiadającymi planami, jak ryżem, bawełną. — W południowej części Borneo stracono 20% drzew — Obszary Lampong na Sumatrze były w ciągu roku 1946 jeszcze niedostępne z powodu niesprzyjającej sytuacji politycznej i mało wie się o istniejących tam warunkach.

Eksportowano jedynie stare zapasy pieprzu i szczerp'e nowe zbiory. Dużo czasu jeszcze przejdzie zanim Indie Holenderskie powrócą w tym dla nich tak dochodowym artykule do poziomu wywozu przedwojennego, wynoszącym wtenczas około 52 tys. ton rocznie.

Wanilia

Meksyk

Zbiory w roku 1946/47 dojdą do

135 000 ton metr. w porównaniu do 45.000 ton w sezonie 1945/46.

Poważny ten wzrost produkcji zawdzięczać można nadzwyczaj dopisującej pogodzie, jak również nowym plantacjom w powiecie San Jose Acateño i w stanie Puebla. Hodowlę w wyżej wymienionym powiecie rozpoczęto w roku 1938, lecz przewlekła susza w ostatnich latach uniemożliwiła rozwój plantacji. W ubiegłym dopiero roku rozwój na plantacjach waniili w San Jose Acateño ujawnił się udziałem 60% w ogólnej produkcji krajowej.

Orzechy kokosowe.

Honduras

Drugie miejsce wśród artykułów eksportowanych z Hondurasu (Ameryki Środkowej) zajmowały świeże orzechy kokosowe z powodu wysokich dotychczas płaconych cen i rentownej z tego powodu sprzedaży oraz szczuplejszych zbiorów kawowych. Wywieziono do Stanów Zjednoczonych 9.941.482 orzechów kokosowych (1945 — 7.220.796 sztuk), jak również wielkie ilości do innych krajów.

W listopadzie 1946 r. ceny osiągnęły szczyt, gdy płacono 95 dol. za 1.000 sztuk. Już w grudniu spadły one do 65 dol. Prawdopodobnie wyspy zatoki hondurańskiej osiągnęły już szczyt dobrobytu w tej dziedzinie i eksport świeżych orzechów zmniejszy się znacznie z upadkiem cen w ciągu roku 1947, tak że plantatorzy zmuszeni będą powrócić do dawniejszej produkcji kopry przeznaczanej na wywóz jak i dla miejscowego przemysłu tuszczowego.

Jamaika

Na rok 1947 przewidywany zbiór bananów wyniesie ok. 8.000.000 kist, z których przewagę przejmie Wielka Brytania. Cena za tonę f o b. port Jamaika ustalona została na 32 funt, plantator zaś otrzyma za każdą kistę standardowej wielkości (sześć rzędów bananów) dostarczony franco stacja, 7 szylingów.

Bawełna

Brazylia

W stanie Sao Paulo zebrano w ciągu roku 1946 między 176.000 i 190.000 tonami metrycznymi bawełny, w stanach północno-wschodnich około 100 000 ton.

W roku 1946 brazylijski eksport bawełny surowej osiągnął szczyt ostatnich 10 lat. W pierwszych 10 miesiącach wywieziono już 299 614 ton (w roku 1945 — 164.456 ton, 1939 — 323.539 ton). Najważniejszymi odbiorcami w tym czasie były Wielka Brytania: 73 866 ton metr., Chiny: 50 868 ton, Włochy 48.195 ton, Hiszpania 23.919 ton, Belgia 19.647 ton, USA 1.852 ton. Nieoficjalnie szacuje się obecne zbiory w stanie Sao Paulo na 200 000 do 230.000 ton metrycznych.

Paraguay

W roku 1946/47 obsiano 60 000 hektarów ziemi bawełną. Przewiduje się że zbiory wyniosą od 12.600 do 13.200 ton metrycznych. (1945/46 — 10.000 ton). 60% eksportu przeznaczono do Chin i Europy, 20% do Wenezueli, Kolumbii i Ekwadoru, a 20% do Urugwaju. 1.200 ton metr. pozostanie poza tym w kraju dla pokrycia własnych potrzeb. Przejmiesz-

włókienniczy zakończył w r. 1948 plan rozbudowy i pochłonie wtedy między 5.000 i 6.000 tonami metrycznymi bawełny, produkując od 18.000.000 do 19.800.000 metrów materiału bawełnianych różnie, tak że Paraguay stanie się w standardowych wzorach wyrobów bawełnianych krajem samowystarczalnym.

Argentyna

W roku 1946 eksportowano 23.551 ton metrycznych bawełny. Głównymi odbiorcami były Wielka Brytania 15.214 ton metr., Szwajcaria 2.294, Boliwia 1.634, Włochy 1.405 i Chile 1.289 ton metrycznych.

Tytoni

Kuba

Kuba zebrała w sezonie 1945/46 — 84 700.000 lbs tytoniu. Był to największy zbiór w ostatnich 20 latach. Eksport w roku 1946 wyniósł około 46.700.000 lbs nieprzerobionego tytoniu i 60.000.000 cygar wartości 55.900.000 dol.

Turcja

Zbiory tytoniu w roku 1946 wyniosły około 84 mil. kg (1945 — 66 mil. kg, 1944 — 57 mil. kg). Przejeto poza tym pewną ilość zapasów z roku 1945. Wysokowartościowy towar przyczynił się w znacznej mierze do stabilizacji ekonomii krajowej i do polepszenia się zapasów dewizowych. Na podstawie ustaleń rządowych cena sprzedaży na rynku tytoniowym wyniosła podczas 1946 r. 150 kurs za kg najniższego i 350 kurs za kg najprzedniejszego gatunku tytoniu.

Kalendarzyk

Czwartek, 2 października 1947 r.
 Katolicki: Tomasza
 Słowiański: Stanimierza

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami tel 24-29)

Agentura IKP

J. Kamiński, sklep artykułów piśmiennych, Al. 1 Maja 154 przyjmuje zamówienia na prenumeratę i ogłoszenia, prowadzi kolportaż.

* Na odbudowę Warszawy. Pracownicy Wydz. Szkolnego uchwalili przekazać czysty zysk z zabawy jesiennej w dniu 27 ub. mies., w sumie 15,000 zł na odbudowę Warszawy.

* Na rzecz Komitetu Odbudowy Teatru. Koszt Biblioteki Miejskiej, prof. dr Ludwik Zambrzeski wpłacił na budowę teatru kwotę 1.000. Im. Komitetu wyrażam serdeczne podziękowanie.

Prezydent miasta J. Twardzicki.

* Zrzeszenie Przemysłu Gastronomicznego na dożywianie najuboższej młodzieży szkół powsz. Na uroczystości powtórnego wręczenia odnalezionego sztandaru chorążych Zrzeszenia Przemysłu Gastronomicznego zebrano kwotę 11.455, z przeznaczeniem na dożywianie najuboższej młodzieży szkół powszechnych. Ofiarodawcom składam serdeczne podziękowanie.

Prezydent miasta J. Twardzicki.

Wieczór TPPR

Najbliższy, czwartkowy wieczór w. Przyj. Polsko-Radzieckiej wypełni referat pt. „O terytoriach, przyrodzie i bogactwach naturalnych ZSRR” oraz jeden z interesujących filmów radzieckich.

Spodziewać się należy, że zyskujące coraz więcej sympatyków towarzystwo i tym razem cieszyć się będzie na swym wieczorze wypełnioną po brzegi zbyt szczupłą, niestety, ręką.

Łafoszewska i Madeja

(a). Dzisiaj wieczorem o g. 19.30 wystąpią w Pomorskim Domu Sztuki primadonna opery poznańskiej Halina Dudicz-Łafoszewska — sopran oraz klarncista-wirtuoz prof. Józef Madeja z Poznania. Cała prasa krajowa wyraża się o obu artystach z najwyższym uznaniem. Dotyczy to szczególnie prof. Madeji, który technikę gry klarinetowej doprowadził do granic możliwości. Ale i p. Dudicz-Łafoszewska jest śpiewaczką nieprzeciętnej miary. Ze względu na ciekawy program koncert obu artystów wzbudził w całym mieście zrozmiałe zainteresowanie. Bilety sprzedaje kasa Pom. Domu Sztuki.

Koncert symfoniczny (Moniuszki) na odbudowę Warszawy

Moniuszkowski koncert symfoniczny na odbudowę Warszawy powtórzone zostanie w niedzielę, 5 bm. w Pomorskim Domu Sztuki o godz. 19.30. Znowu wystąpi Orkiestra Symfoniczna pod dyr. A. Rezlera, połączone chóry męskie oraz soliści.

Bilety są już do nabycia w kasie Pom. Domu Sztuki w godz. od 10 do 13 i od 15 do 18.

Konferencja przewodniczących Związków Zawodowych

BYDGOSZCZ (jaw). W sali OKZZ odbyła się konferencja przewodniczących związków zawodowych.

Tematem obrad było przede wszystkim omówienie dalszych kroków walki ze spekulacją, planu szkolenia aktywistów związkowych, który obejmować będzie trzy seminaria (dla członków zarządów oddziałów — 5 dniowe, dla redaktorów gazetek ściennych — 3 dniowe i dla kier. świetlic — 3 dniowe), oraz sprawę wymiany kulturalnej polsko-radzieckiej.

W dyskusji omawiano obszernie sprawę przydziału węgla na zimę i kartofli dla pracowników, sprawiedliwego rozdziału asygnat na wykonanie prac u krawców i szewców po cenach niższych oraz kwestie jakości materiałów włókienniczych, wydawanych obecnie na karty odzie-
żowe.

Nowiny o meczu Prasa-BTW

(a) Przygotowania organizacyjne do wesołego meczu piłkarskiego „starszych panów” Prasa — BTW są w pełnym toku.

W dzisiejszy czwartek zbierają się obie drużyny o godz. 19 w przystani BTW celem ostatecznego omówienia przebiegu spotkania. Zdradzić możemy, że wskazówek niecodziennym piłkarzom udzielał będzie znakomity reżyser Polskiego Radia i twórca „Pokrzyw nad Brdą” p. Zdzisław Kunstman. Oprócz wszystkich zawodników na wymienione zebranie przybędą również w komplecie sędziowie a między innymi przedstawicielki pięci piąt, wyznaczone na sędziów liniowych. Zebranie ma na celu przede wszystkim uzgodnienie składu drużyn przez obu kapitanów, gdyż dotychczas nie

było wiadomo, kto będzie grał na jakiej pozycji.

Dowiadujemy się, że w drużynie BTW wystąpi m. in. znany społeczeństwu popularny Grzeła z „Pokrzyw nad Brdą”. Po dłuższym o-

kresie wczasów letnich Grzeła znajduje się podobno w znakomitej formie. Przekonamy się o tym na boisku w sobotę o godz. 16.30.

Przed sprzedaż biletów na sensacyjny mecz Prasa — BTW oraz na następujący po nim wieczór taneczny rozpoczyna się od piątku rano w f-e Kempnińska przy Al. 1 Maja, 3.

Śląsk, Gdańsk, Poznań, Łódź na starcie w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (es) Pod protektorem wojewody pomorskiego p. Wojciecha Wojewody odbędą się w dniu 5 bm. na torze żużlowym w Bydgoszczy, organizowane przez popularny klub motocyklowy BKS „Polonia” wyścigi motocyklowe zaliczone do mistrzostw Polski kl. II.

W zawodach na bydgoskim torze żużlowym weźmie udział imponująca liczba najlepszych zawodników z całej Polski.

Jakkolwiek lista uczestników nie jest jeszcze zamknięta, już dziś zapowiedzieć możemy udział zgłoszonych dotąd 40 zawodników. Do biegu w kat. do 130 ccm zgłosili się dotąd: Gątkiewicz (Grudz.), Wolnikowski (Chełmno), Dobrowolski (Leszno), Urbanowski (Byd.); w kat. do 250 ccm: Falkowski (Grud.), Knapp i Prusowski (Chełmno), Mucha (Łódź), Osiecki, Andrzejewski i Smoczyk (Leszno), Śmigiel, Biniak (Bydg.); w kat. do 350 ccm: Najdrowski (Grud.), Pierchała i Kimmel (Rybnik), Frontczek i Duzota (Gdańsk), Boneth i Wrożyński (Łódź), Maligowski (Chełmno) i Buda (Bydg.); w kat. do 500 ccm: Szymański (Gdańsk), Zwoliński (Grudz.), Wolnikowski (Chełmno), Wrożyński i Krakowiak (Łódź), Sanechnik (Rybnik), Olejniczak (Leszno), Polak (Szopienice), Wikaryjczyk (Gdynia) i Gutowski (Bydg.). Prócz tego przybędą najlepsi jeźdźcy „Unii” poznańskiej: Kaźmierowski, Mikołajczyk, Klimaszek, Czerniak, Kozierowski i Kaźmierczak.

Opinia biegłych o Urbańskim

Wyrok zapadnie w dniu dzisiejszym

BYDGOSZCZ (tim). W pierwszym dniu procesu mordercy Z. Urbańskiego, po złożonych przez świadków zeznaniach, wypowiedzieli swoje opinie

Bieg na przelaj

(wik) Jedną z największych imprez lekkoatletycznych — bieg na przelaj im. Janusza Kusocińskiego, — który odbędzie się 5 bm. o g. 12 w Bydgoszczy budzi coraz większe zainteresowanie. Przyczynia się do tego również fakt, że na bieg ten ufundowano szereg cennych nagród, które już od dnia dzisiejszego wystawione są w witrynach Ilustrowanego Kuriera Polskiego przy pl. Daszyńskiego (daw. pl. Teatralny) pod arkadami.

Zgłoszenia do biegu przyjmują jeszcze tylko do dnia 3 października br. administracja Państw. Zakł. Wyd. Szkolnych przy ul. Jagiellońskiej 1. Zbiórka zawodników do badania lekarskiego — g. 10.30 w Domu Drukarza, Dolina 3.

Uwaga miłośnicy sportu piłkarskiego

BYDGOSZCZ (a). Kolegium Sędziów Pom. O. Zw. P. N. urzędza w czasie od 15 — 31 bm. wieczorowy kurs bezpłatny dla kandydatów na przyszłych sędziów piłkarskich. Kurs odbędzie się w Bydgoszczy.

Wszyscy, którzy mają zamiar zostać sędziami piłkarskimi, proszeni są o zgłoszenie pisemne lub ustne w sekretariacie Pom. OZPN w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 98 (Dom ZZK), II piętro, pokój 11, we wtorek i piątek od godz. 17 — 19.

na okoliczność poczytalności oskarżonego w chwili popełniania morderstwa wezwani na rozprawę trzej biegli. Lekarze stwierdzili zgodnie, że Urbański zabił dzieci posiadając pełną świadomość popełnianego przestępstwa.

W dniu dzisiejszym o godz. 9 rano nastąpi wznowienie rozprawy.

ZAPROWIZACJI

Wydawanie asygnat na wyprawki niemowlęce

Wydz. Aprow. m. Bydgoszczy komunikuje, że zakł. pracy i uprawnień, którzy złożyli podania na wyprawki niemowlęce na II kwartał br., a dotychczas ich nie pobrali, zgłaszają się po odbiór asygnat w tut. Wydz. pok. 10 do 10 bm.

Wydawanie artykułów tekstylnych

Wydz. Aprow. m. Bydgoszczy komunikuje, że w dniach od 2. 11. bm. punkty rozd. artykułów tekstylnych wydawać będą dla posiadaczy kart odzież. zaestr. na III kwartał br. materiały wełniane wartości 42 pkt. wełnianych. Rozdział artykułów wełnianych nastąpi przez zakł. pracy w dn. od 2 — 7 10. podczas gdy zarejestrowani indywidualnie pobiorą należny prz. ziaż od 8 — 11 bm. Artykuły wełniane wydawać należy tylko na zareestr. karty z lipca, sierpnia i września (za każdy niezareestr. mies. potrąca się 14 pkt.). Równocześnie z pkt. wełn. należy wycinać marki kontrolne z lipca, sierpnia i września. Za 1 m liczy się 14 pkt. przy szerokości 140 cm, przy szer. większej dolicza się za każde 10 cm po 1 pkt., przy szer. mniejszej odlicza się za każde 10 cm po 1 pkt. Punkty rozd. zobowiązane są na rachunkach zaznaczyć wartość punktową, umieścić w sklepach na widocznym miejscu próbki gatunków, wartość punktową każdego z nich oraz cenę. Rozliczenie z wydanych ilości winno nastąpić ostatecznie do 15 bm. w tut. Wydz. Zwraca się uwagę, że na osobnych arkuszach rozliczeniowych należy nakleić oddzielnie z każdego mies. marki kontrolne i oddzielnie wartość punktową. Punkty wełniane oraz marki kontrolne muszą być wycinane w punktach rozd.

Uwaga zakłady pracy wydające deputat opałowy dla swych prac. na podstawie umowy zbiorowej muszą wycinać kupony nr 37 z kart zaopatrz. I kat. z każdego m-ca jaki węgiel został wydany i przedłożyć je w tut. Wydziale pok. 6a.

Uwaga zakłady pracy wydające deputaty węglowe

Zakłady pracy wydające deputat opałowy dla swych prac. na podstawie umowy zbiorowej muszą wycinać kupony nr 37 z kart zaopatrz. I kat. z każdego m-ca jaki węgiel został wydany i przedłożyć je w tut. Wydziale pok. 6a.

W ub. wtorek rozpoczął się w Bydgoszczy proces Z. Urbańskiego, mordercy własnych dzieci: 5-letniego Januszka i 7-letniej Halinki. Rozprawa wzbudziła olbrzymie zainteresowanie wśród publiczności i trwała z przerwami od wtorku g. 9 rano do środy g. 3 rano. Na rozprawie poza oskarżonymi Z. Urbańskim i jego matką przesłuchani zostali: żona oskarżonego, rodzice żony Urbańskiego i 15 dalszych świadków. Poniżej (od lewej) podobizny głównych osób występujących w procesie.

Od lewej: matka mordercy, zabójca swych dzieci — Urbański, J. Jezierska, występująca jako świadek na okoliczność, że Urbański proponował jej małżeństwo po przeprowadzeniu rozwodu ze swoją żoną i żona oskarżonego.

Od lewej: obrońca oskarżonego mec Sypniewski i komplet sędziowski, prok. Wiśniewski, sędzia Witkowski, wiceprezes SO dr Piziewicz i sędzia Fronczek.

Co? gdzie? kiedy?

DIŻUR APTEK

Do dnia 4. 10 br — „Centralna” Al. 1 Maja 27, tel. 23-14; „Pod Złotym Orłem”, Rynek 1, tel 19-31.

Zapobiegawczy punkt przeciw weneryczny, ul. Podwałe 15, wejście z pl. Kościeleckich, czynny całą noc

REPETUAR TEATRU

Teatr Miejski: Czwartek, piątek i sobota g. 20 — „Szelmostwa Skapena”.

REPETUAR KIN

(Festiwal filmów radzieckich)

Pomorzanin — Rodzina Artamonowych 2. 10. br., — Wiosna od 3 do 4. 10. br., — Ostatnia noc od 5 do 6. 10. br., Orzeł — Admirai Nachimow 2. 10. br., — W imię życia od 3 do 4. 10. br., — Dwa panowie F. od 5 do 6. 10. br., Polonia — Krążownik Warg, Wolność — Dusze nieujarmione, Gryf — Cienie przeszłości, Baltyk — Wielki przełom.

Emeryci. W środę, dnia 8 bm. o godz. 16.30 odbędzie się zebranie członków Koła Emerytów Państwowych w Resursie Kupieckiej ul. Jagiellońska 11.

* T. S. „Gwiazda” zwołuje plenarne zebranie w piątek 3. 10. br. godz. 19.30 w Domu Drukarza przy ul. Dolina. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe.

* Zebranie mies. Zw. Zaw. Transport. R. P. Oddz. Automobilistów w Bydgoszczy odbędzie się 4 bm. o godz. 19 w lokalu „Harmonia”, plac Piastowski 17. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe.

* Uwaga! Sekcja motocyklowa BKS „Polonia”. Zebranie sekcji motocyklowej B. K. S. Polonia dzisiaj o godzinie 19 w Resursie Kupieckiej. Ze względu na ważność spraw związanych z naszym wyścigiem, obecność obowiązkowa.

3 października 1947 r.

6.00 — Progr. og.-polski. 6.50 — Program na dzień bież. 6.57 — Program og.-polski 8.15 — Muzyka por. z płyt. 8.40 — Wiad. miejsc. i ogł. 11.57 — Program og.-polski. 14.00 — Wiad. z Pomorza. 14.10 — Muzyka dla wszystkich. 15.00 — Program og.-polski 18.00 — Przgl. prasy pom. 18.10 — Koncert żywczeń. 18.43 — Koncert reklamowy. 18.58 — Program og.-polski. 24.00 — Zakończ. audycji.

Komunalna Kasa Oszczędności
 Powiatu Szubińskiego
 Centrala w SZUBINIE Tel. 42
 jej Oddziały w KOCYNI Tel. 26 i BARCINIE Tel. 38
 oraz Wpłatnia w ŁABISZYNIE Tel. 2

gromadzi miejscowe kapitały pieniężne i jest źródłem pomocy finansowej dla osób i przedsiębiorstw pryw. powiatu

Korzystajcie z usług K. K. O.

00354

Drogeria pod Lwem
 Franciszek Jędrzejczak
 SZUBIN, ul. Kościuszki 3 tel. 59

Poleca:
 Farby, lakiery, pokosty i wszelkie artykuły techniczne. (725)

Rozpowszechniajcie „IKP”

SPÓŁDZIELCZA HUTA SZKŁA
 Polska Spółdzielnia Zawodowa Hutników Przemysłu Szklanego
 Spółdzielnia Pracy

odpowiedzialnością udziela w Turze pow. Szubin Telefon Tur nr 1

KONTA BANKOWE:
 Bank Gospodarstwa Spółdzielczego Bydgoszcz, konto nr 64
 Bank Gospodarstwa Spółdzielczego Szubin, konto nr 27
 Stacja kolejowa Rymarzewo

poleca wyroby swoje: butelki różnych fasonów i pojemności w szkłe półbiałym, butelki apteczne, balony szklane itp.

00358

HURTOWNIA WŁÓKIENNICZA
 „MODNE TKANINY”
 ŁÓDŹ, Piotrkowska 91 tel. 220-48

Poleca w dużym wyborze:

WELNY sukniowe, ubraniowe, pelisowe, korthy
JEDWABIE bluzkowe, sukniowe, białe,
PODSZEWKI fartuchowe, atlasy, satyna, gorsetowe, adamaszek koldrowy
SZALE skarpety, swetry, bielizna damska

00536

Sprzedaż aukcyjna futer
 Centrala Zbytu Przemysłu Skórzanego w Łodzi
 podaje do wiadomości, że w dniu 7. X. 1947 r. o godzinie 13-tej odbędzie się w naszym magazynie w Łodzi przy ul. Limanowskiego 166 aukcyjna sprzedaż niżej wyszczególnionych skórek futerkowych:

foki, lutry czarne i brązowe, kuny leśne, lisy rude, tchórze i wszelkiego rodzaju błamy.

Do aukcji mogą przystąpić wszyscy kuśnierze, przedsiębiorstwa handlowe i kuśnierskie oraz spółdzielnie kuśnierskie, legitymujące się świadectwem przemysłowym na bieżący rok.

Reflektanci zobowiązani są przed aukcją wpłacić wadium w kwocie zł 50.000.— (00510)

Ogledziny i informacje w Łodzi pod powyższym adresem w dniu 7. X. 1947 r. od godz. 9-tej do 12-tej

PRZEKONANE!

budynie
Luba
 BYŁY I SĄ NAJLEPSZE!

4826

OGŁOSZENIE

Powszechna Spółdz. Spożycwów w Łodzi

posiada na składzie w większej ilości następujące towary:

Rękawice brezentowe robocze
 (dla robotników fabryk chemicznych i kopalń)

Nici rymarskie Knoty
Tkaninę papierową ogrodniczą
Tkaninę papierową do wyrobu koszyków

Próby do obejrzenia
 Informacji udziela
Dział Włókienniczy P. S. S.
 Łódź, Piotrkowska 31
 tel. 221-70 00400

FOTO APARATY-KINA
 przybory, papiery, filmy, chemikalia, klisze
MOTORKI KAJAKOWE i KAJAKI
 poleca - kupuje

SKŁADNICA
FOTOGRAFICZNO - SPORTOWA
JAN MATRAŚ
 Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 65
 1949 Telefon 29-85

Przed wojną sprzedaliśmy największą ilość odbiorników w Polsce, w r. 1947 posiadamy największy wybór odbiorników i lamp radiowych.

DLA WSZYSTKICH

LAMPY RADIOWE
 serji A, C, D, E, K, U, V oraz specjalne, wojskowe, amerykańskie i inne.
 Lampy tylko nowe!
 Wysyła za zaliczeniem.
 Ważne: Każda lampa badana laboratoryjnie.

RADIOODBIORNIKI
 włącznie do najwyższej klasy.

„RADIOEKSPERT”
 POZNAŃ, Śniadeckich 1, tel. 65-53 00518

CENTRALA ZAOPATRZENIA MATERIAŁOWEGO PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO
 ogłasza
PRZETARG Nieograniczony
 na wykonanie i dostawę 2.500 sztuk beczek drewnianych do przewozu wapna chlorowanego o pojemności 100 kg i 840 sztuk beczek drewnianych o pojemności 300 kg. Beczki winny być wykonane dokładnie i szczelnie, z drzewa iglastego z czterema obręczami z bednarki.

Oferty, zawierające dokładny opis techniczny oraz wymiary beczek z podaniem cen jednostkowych, warunków i terminu dostawy, należy przesać w zalakowanych kopertach, nieopatrzonych żadnymi znakami firmowymi, jedynie z napisem „Oferta na beczki drewniane” — do Centrali Zaopatrzenia Materiałowego Przemysłu Włókienniczego — Biuro Zakupów Wolnorynkowych — Łódź, ul. 6-go Sierpnia nr 4, pok. 26, do godz. 12-tej dnia 15 października 1947 r., po czym nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Centrala zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta niezależnie od oferowanej ceny, jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań. (00478)

Księgarza
 wykwalifikowanego na kierownicze stanowisko w Łodzi poszukujemy
 Warunki od umowy. 00464
 Okręgowa Spółdzielnia Oświatowa
 ŁÓDŹ, Piotrkowska 149

Radiofonizujemy lokale
 Naprawiamy rad' odbiorniki
 Kupujemy 912 lampy, części, głośniki
 Polecamy RADIO-APARATY
JUPITER
 BYDGOSZCZ
 Stary Rynek 20, tel. 18-65

Wózek dziecięcy
 kupić chcesz na Pomorską 21 spiesz tam wielki wybór! Ceny najniższe

Wytwórnia wózków
 W. Czachorowski, Bydgoszcz, Pomorska 21 (wejście Śniadeckich) — tel. 38-99

ILUSTROWANY KURIER POLSKI
 najskuteczniejszym organem ogłoszeniowym

NAUKA

KORESPONDENCYJNE KURSY KSIĘGOWOŚCI
 Informacje: Lublin, skr. poczt. 105. (00338)

STENOGRAFIĘ naucza korespondencyjnie Centralny Związek Stenografów — Łódź, Piotrkowska 33. Zadać prospektów. Znaczek. (00337)

SPRZEDAŻ

KRAWATY, SZALE I KOSZULE poleca, wzozy najmodniejsze i najtaniej — Wytwórnia Edward Krysiak, Łódź, ul. Piotrkowska 136. Wysyłamy za pobraniem pocztowym. (00433)

SAMOCHÓD, mała śmieciarka, 750 cm³, BMW, 7 l na 100 km, na sprzedaż. Bydgoszcz, ul. 3-go Września, „Tryb”. (916)

SZWAJNIA poleca białe trykotowa, jedwabną i ciepłą. Ceny fabryczne. Łódź, Piotrkowska 231. (00540)

DOM jednopiętrowy, restauracja, hotel, miasteczko powiatowym, sprzedaż — Małek, Bydgoszcz, Al. 1 Maja 46. (913)

MASZYNA parowa, 1-cyjła, dwucylindrowa — 40 KM oraz koło zapędowe drewniane, 270x25 cm, sprzedam. Orzełski młyn, poczta Witostaw, pow. wyrzyski. (910)

SPRZEDAM zaraz jednego trzyletniego wyjazdowego - roboczego konia. Szampowski, Gogolewo, pow. Tczew. (00528)

PIŁĘ taśmową, nową, do metalu (dla szniaciarzy), sprzedamy. Warsztaty mechaniki precyzyjnej, Łódź, Południowa 34. (00529)

SPRZEDAM z powodu wyjazdu sypialnię, jadalnię, kuchnię, bibliotekę, biurko, Cieszkowska, Strzemkowo pod Inowrocławiem, tel. 1862. (00526)

SPRZEDAM akwarium. Bydgoszcz, Chodkiewicza 31 m. 12. (00521)

PIEC KAFLOWY, 6-łożeczko dziecięce dobrym stanie, maszynę do szycia „Singer” — sprzedam. Bydgoszcz, Śniadeckich 9/1. (909)

KUPNO

FOTO-APARATY, teleobiektyw, przybory fotograficzne, klisze, papiery, maszyny do pisania — kupuje — sprzedaje: Skład Foto-Venus, Bydgoszcz, Al. 1 Maja nr 22. (00517)

POSZUKUJE piły motorowej łańcuchowej wraz z motorem spalnym na chodzie. Zgł. p. adres: Hajduk Franciszek, poczta Jastrowie, pow. Wałcz, skrytka 38. (00539)

KUPIE pompę mechaniczną na wysokości ciśnienia. Telefonować pod nr tel. 31-59, Bydgoszcz. (927)

ZAKUPIMY: fluorytu (fluorek wapna — Flu-spat), kryolitu (fluorek glinu) i szpatu wapiennego dobre mielonego. Zakład lakierniczo-emaляliński „Gedania” — Gdańsk - Wrzeszcz, Kościuski 5 d. (00520)

ZNACZKI pocztowe — kupno — sprzedaż. „Fialatela Bałtycka”, Gdynia — Świętojańska 14. (00531)

WOLNE POSADY

ZAKŁAD FRYZJERSKI „Bronisława” poszukuje sity pierwszorzędnej na damską — zaraz. Gdynia, Świętojańska 13. (00530)

UCZENNICE krawieckie potrzebne zaraz. Wytwórnia bielizny „Milena”, Bydgoszcz, Wyzwolenia 5. (924)

CZELADNIK szewski — potrzebny. Białkowski, Bydgoszcz, Orla 31. (915)

CHEŁPIEC do posyłek potrzebny. Sowiński — Skład Żelaza, Bydgoszcz, Żelazny Rynek 4. (921)

MAJSTER do mechanicznej wytwórni skrzydeł potrzebny. Pisemne zgłoszenia: IKP Gdynia pod „Skrzyniec”. (00532)

PRACY POSZUKUJĄ

KOWAL z długoletnią praktyką, obezany z wszelkimi maszynami — przyjmie posadę zaraz, najchętniej na państw. majątek. Oferty prosię kierować: IKP Chelmno pod „Kowal”. (00533)

WDOWA z powstania, lat 48, dzielna, energiczna, zna i lubi gospodarstwo, posiada referencje, zajmie się domem samotnej, poważnej, kulturalnej osoby — chętnie na plebanie, Łódź, Sikądowa 21 m. 12, u p. Marciniakowej dla Natalii, niedziela godzina 3 do 6. (00530)

GOSPODYNIA, odpowiedzialna, samodzielna — zajmie się solidnym domem, najchętniej w samotnej, zgłoszenia — „Dziennik Bałtycki” — „6855”. (00523)

RÓŻNE

ODMĘADZA i upiększa WITAMINOWY krem — CAPRI
 De nabyć w wszystkich drogeriach. (00429)

SPRZEDAM wytwórnię cukrów z urządzeniem na Pomorzu, względnie który cukiernik i wojazer, wiek do 45 lat, chciałby zostać współwłaścicielem. Cel matrymonialny mile widziany. Oferty IKP Bydgoszcz, „914”. (914)

WSPÓLNIA przyjmę do czynnej fabryki chemicznej. Fachowca. Potrzebny kapitał i praca. Oferty Łódź, Narutowicza 4/14, godz. 3-7 po południu. (00536)

POKOJE

POSZUKUJE 2 pokoje z kuchnią. Oferty IKP Bydgoszcz, pod „Koszyty”. (922)

ZGUBY

ZNALEZIONO SWINIĘ! Po odbiór zgłosić się w Rolniczej Spółdz. Miesnej, Toruń, Bydgoska 26. (00534)

LOKALE WOLNE

LOKAL przemysłowy — przy Piotrkowskiej, do podnajęcia. Wiadomość: Łódź, Narutowicza 4/14, godz. 3-7 po poł. (00535)

POSZUKIWANIA

POSZUKUJE MATKI — Anieli z Piskorskich Kolenus, zamieszkałej przed wojną w Baranowieżach. — Wiadomość proszę: Kolenus Florian, Gdynia, ul. Benjowskiego 9a. (00593)

MATRYMONIALNE

ROLNIK na posiadzie państwowej, pozna kulturalną panią wieku od 18-26 lat. Być ziemianką mile widzianą. Cel matrymonialny. Of. IKP Bydgoszcz — pod „Wies”. (917)

DWÓCH KAWALERÓW, stałych posadach, spokojnych charakterach, z braku znajomości poznają pannę lub wdówkę do lat 30 w celu matrymonialnym. Oferty IKP Bydgoszcz — pod „911”. (911)

Czytajcie „IKP”

UNIEWAŻNIENIA

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę ewakuacyjną, zaświadczeń RKU, prawo jazdy oraz wszelkie inne dokumenty na nazwisko Łotocki Michał, Roszkowice pow. Kluczbork. (00522)

UNIEWAŻNIAM zagubioną książkę wojskową, książkę tytoniową, legitymację instruktor-ską FW i WF i zezwolenie na broń. Fluta Władysław, Bierzwica, Gm. Brzeźno, pow. Białogard. (00525)

UNIEWAŻNIAM zagubione wszelkie dokumenty i kartę ewakuacyjną nr 101.116, wydaną 28. II. 1945 w Wilnie. Jan Bejnarowicz. (934)

Humor zagraniczny

— Ty nie masz nic, a ja dostanę 2 miliony posagu.
 — Nic nie szkodzi najdroższa, mimo to ciebie posłubię.
 (Junge — N York)

REDAKCJA I ADMINISTRATOR Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
 DZIAŁ OGŁOSZEN I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY:
 ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 34-39.
 Za niedoreczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Receptów niezamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red nie odpowiada

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
 PODODZIAŁY W WIEKSIKICH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI
 DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP”
 WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
 BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 20 — TEL. 33-41 I 33-42

OGŁOSZENIA: Drobne po 15 zł za słowo. Poszukiwane rodzin i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opł. za 10 słów. Trwały druk 100% drożej.
 Ogłosz. milimetr w tekście 50 zł, za 1 mm. Za tekstem 20 zł. Urzędowe przetarg: 20 zł. Nekrologi: od 20-50 zł. Tabellaryczne, bilanse 30 zł. Niedziela i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada